



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

Basına yansıyan, çevre örgütlerinin dile getirdiği ve tarafımıza aktarılan bilgilere göre, Van'ın Erciş ilçesinde bulunan Zilan Havzası'nda yürütülen jeotermal sondaj çalışmaları ciddi çevresel ve toplumsal kaygılara neden olmaktadır. Aktarılan bilgilere göre, Erciş'te jeotermal enerji santrali (JES) projelerinin sayısı beşe ulaşmıştır. Sondaj faaliyetleri sırasında ortaya çıkan ağır metal ve çeşitli kimyasal maddeler içeren jeotermal akışkanların yeterli arıtma ve güvenlik önlemleri alınmaksızın Koçköprü Barajı'nı besleyen sulama kanallarına ve göle deşarj edildiği ileri sürülmektedir.

Bu iddiaların yer aldığı bilgilerle sadece Erciş'e bağlı dört köyün değil, Zilan Havzası'nın tamamının ve çevresindeki yerleşim alanlarının olumsuz etkileneceği belirtilmektedir. Bölgenin önemli tarım ve hayvancılık merkezlerinden biri olan Zilan Vadisi'nde toprak, su kaynakları ve doğal yaşamın zarar görebileceği; bunun da Erciş'te yaşayan yurttaşların yaşam koşullarını doğrudan etkileyeceği ifade edilmektedir. Bu nedenle bölge halkı ve çevre örgütleri, yetkili kurumların konuya ilişkin acilen inceleme başlatmasını talep etmektedir.

Kamuoyuna "seracılık" yatırımı olarak tanıtıldığı belirtilen faaliyetlerin, resmi kayıtlarda jeotermal enerji santrali (JES) projesi kapsamında yer aldığı yönündeki iddialar ise kamuoyunun yeterince ve doğru biçimde bilgilendirilmediği yönünde tartışmalara yol açmaktadır. Bölge halkının yürütülen faaliyetlerin kapsamı, amacı ve olası etkileri konusunda yeterli bilgilendirilmesi de farklı sorunları doğurmaktadır.

Jeotermal akışkanların ağır metaller ve çeşitli kimyasal bileşenler içerebildiği bilinmektedir. Bu akışkanların çevreye kontrolsüz şekilde bırakılması hâlinde tarım arazileri, yeraltı ve yerüstü su kaynakları, ekosistem ve halk sağlığı açısından ciddi riskler doğurabileceği yönünde bilimsel değerlendirmeler bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu iddiaların kapsamlı biçimde araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1020123

1. Bakanlığınızın Zilan Havzası'nda halk sağlığı yönünden yürüttüğü herhangi bir inceleme bulunmakta mıdır?
2. Bölgedeki içme ve kullanma sularında ağır metal analizleri yapılmış mıdır? Yapılmış ise analiz sonuçları nelerdir?
3. Bölgede yaşayan yurttaşların maruz kalabileceği olası çevresel kirleticilere ilişkin herhangi bir epidemiyolojik değerlendirme yapılmış mıdır?
4. Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü tarafından bölgede herhangi bir risk analizi hazırlanmış mıdır?
5. Jeotermal faaliyetlerin gıda güvenliği üzerindeki olası etkilerine ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?
6. Bakanlığınız, kamuoyuna yansıyan iddialar doğrultusunda bölgede kapsamlı bir halk sağlığı taraması gerçekleştirmeyi planlamakta mıdır?
7. İçme suyu kaynaklarının güvenliği konusunda ilgili kurumlarla ortak bir çalışma yürütülmekte midir? Halkın olası sağlık riskleri konusunda bilgilendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?
8. Bakanlığınız, Zilan Havzası'nda çevresel kirlenme iddialarının insan sağlığı üzerindeki etkilerini araştırmak amacıyla bağımsız bilim insanlarının da yer alacağı kapsamlı bir inceleme başlatacak mıdır?